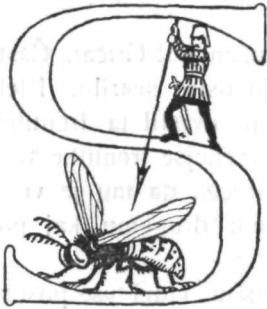

K. ANDREJEV:

Škržad in solnce.

olnce je krvavo žarelo in se bližalo goram. Škržad je prenehal peti svojo glasno, enolično pesem in žalostno je rekel solncu:

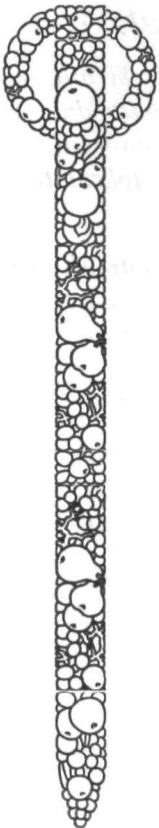
„Čemu zahajaš, solnce? Ostani, ostani! Veš, neizrazno te ljubim. Ostani!“

Solnce se je nasmehnilo in reklo škržadu ljubeznivo:

„Tudi jaz te ljubim, dragi škržadek, in ravno zato zahajam. Poslušaj! Kadar se skrijem za gore, nastane noč, in rosa pade na poljane. Vsa priroda počiva. — Ko zasijem zjutraj, je vse sveže in pomlajeno, prepojeno z novo močjo, navdahnjeno z novim življenjem. Ti se zbudiš in se napiješ sladkega rastlinskega soka in rose. In potem prepevaš ves dan. — Ko bi sijalo neprestano, bi ne bilo hladne rose, rastline bi posehnile. — Kaj bi dejal takrat, škržadek?“

Zadnja pot . . .

Zajahali konje so, vzeli slovo,
v planjavo krvavo jih konji neso.
Junakom ponosnim ostroge zvene,
pretežka jim slutnja zagrinja srce . . .
Umro li — a kdo bo zvonove zvonil
in kdo bo na tujem junake kropil,
kdo bo jim pogrebni izprevod ravnal
in mašo zadušnico črno jim bral?
In oče in mati in sestre doma
vsi bodo neznosnega mrli gorja . . .
Čuj, veter v vrhovih junakom šumi:
Oj, škoda junaške in bujne rasti!
Na vojni tam daleč orjaška gre smrt
in vas zagrnila junake bo v prt! —
Oblak gre nad njimi kot temna perot
in spremlja junake na zadnjo pot.

* * *

Ko poldne na nebu visokem gori,
v potokih preliva junaška se kri.
Ko zvezd na poljano pogledal je roj,
porazil junake hrumeči je boj!
In peli so meči pogrebni jim spev,
kropil jih oblakov razsrjenih gnev!
Vihar jim zadušnico je zabučal,
da mirno na tujem vsakteri bi spal!
Oj, oče in mati in ljube sestré —
v srce pa vam padajo težke solzé.

Fran Žgur.

